

SKRYPT SZKOLENIOWY

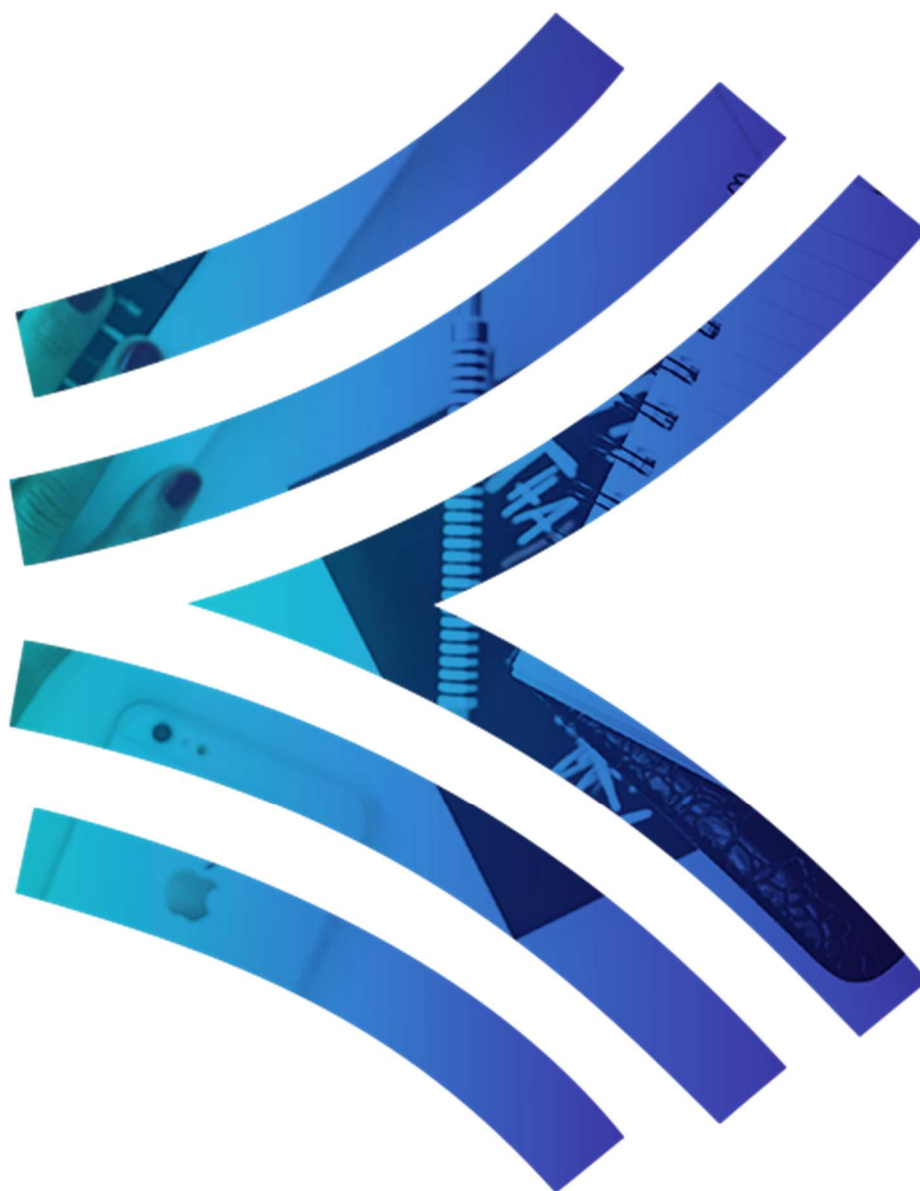

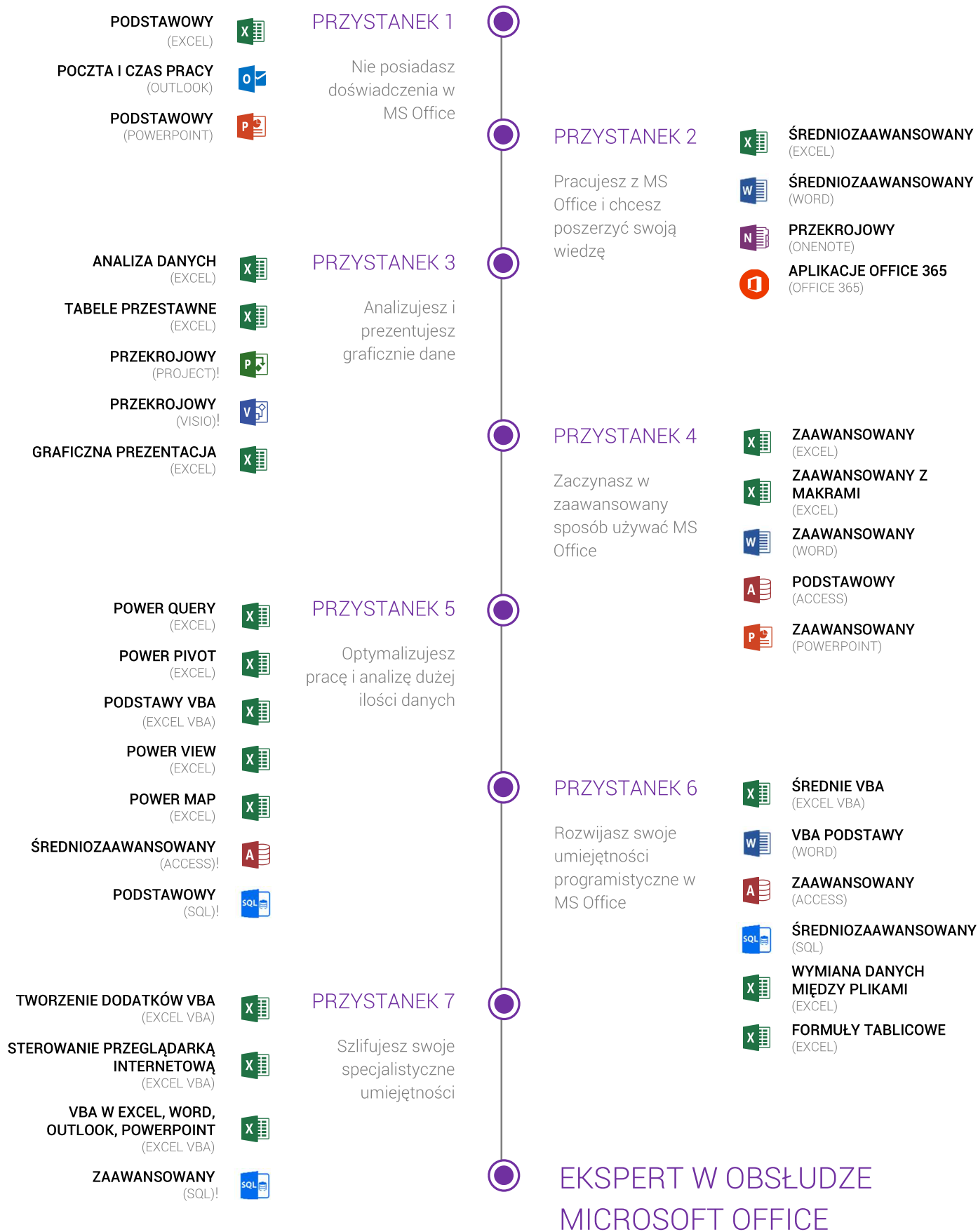
Microsoft Excel PL

Poziom Średniozaawansowany

Wersja: 210514

Ścieżka nauki MS Office w firmie Excellent

1	Skróty klawiszowe
2	Filtrowanie i sortowanie
3	Referencje
4	Funkcje analizy
5	Formatowanie warunkowe
6	Funkcje logiczne
7	Funkcje dat
8	Grupowanie danych
9	Suma częściowa
10	Tabele przestawne
11	Style
12	Ochrona danych
13	Wykresy

5. FORMATOWANIE WARUNKOWE

5.1 Podstawy formatowania warunkowego

Formatowanie warunkowe zmienia wygląd komórek w zależności od znajdujących się w nich danych.

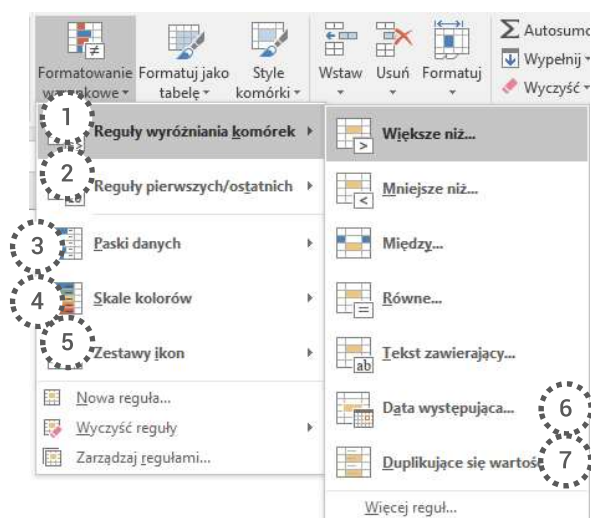
Aby wprowadzić formatowanie warunkowe w komórkach, należy najpierw wybrane komórki zaznaczyć a następnie przejść do **Narzędzia główne** → **Formatowanie warunkowe**.

To narzędzie ma kilka wersji, dlatego musisz wiedzieć w której grupie szukać rozwiązania, którego właśnie potrzebujesz:

- **Reguły wyróżniania komórek** - konkretne reguły określające warunki formatowania (np. gdy liczba jest większa od zera, gdy w komórce znajduje się określony tekst, albo data z odpowiedniego przedziału) (Rys. FW.1 – 1).
- **Reguły pierwszych/ostatnich** - reguły sprawdzające jaką pozycję w ramach wszystkich zaznaczonych komórek zajmuje wartość z bieżącej komórki (np. 10% komórek z największymi wartościami jest kolorowanych) (Rys. FW.1 – 2).
- **Paski danych** - wewnątrz komórek wyświetlane są paski obrazujące jak duża liczba się w nich znajduje (Rys. FW.1 – 3).
- **Skale kolorów** - wówczas Excel automatycznie koloruje komórki na podstawie miejsca, które ich wartość zajmuje wśród wszystkich komórek (np. komórki z największymi wartościami są kolorowane na jasny kolor, a z najmniejszymi na ciemny kolor) (Rys. FW.1 – 4).
- **Ikony** - W zależności do jakiego przedziału liczb należy liczba, znajdująca się w komórce, odpowiednia ikona jest przypisana i wstawiona do komórki (Rys. FW.1 – 5).
- **Reguła z użyciem formuły** - bardziej skomplikowany rodzaj formatowania warunkowego, który całkowicie zależy od tego jak go „zaprogramujesz” za pomocą formuły.

TWOJE
NOTATKI

Rysunek FWS.1 Opcje formatowania warunkowego.

1	Skróty klawiszowe
2	Filtrowanie i sortowanie
3	Referencje
4	Funkcje analizy
5	Formatowanie warunkowe
6	Funkcje logiczne
7	Funkcje dat
8	Grupowanie danych
9	Suma częściowa
10	Tabele przestawne
11	Style
12	Ochrona danych
13	Wykresy

TWOJE
NOTATKI

5.1.1 Jak wstawić format warunkowy, prosty przykład

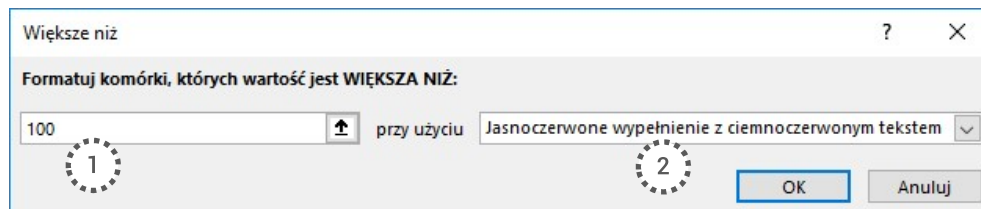
Wyobraźmy sobie, że masz tabelę, w której jest kolumna z liczbami. W ramach tej kolumny chcesz pokolorować komórki z liczbami powyżej 100 – to jest całe zadanie. Jakie są więc kolejne kroki?

- **Zaznacz komórki**, w których chcesz wstawić format warunkowy. Pamiętaj, że nie konieczne wszystkie z nich zostaną pokolorowane – na tym polega właśnie format warunkowy – pokolorowane będą tylko te, które spełnią określony warunek. Musisz więc zaznaczyć te komórki, które podejrzewasz, że taki warunek mogą spełnić.
- **Wybierasz odpowiedni warunek** – np. liczby większe od 100.
- **Wybierasz odpowiedni format** – jakie formatowanie ma być przypisane komórkom, które warunek spełnią.
- **Wówczas format automatycznie jest wstawiany**. Bardzo ważne jest to, że format automatycznie się aktualizuje, jeśli wartość w komórce się zmieni – format pojawia się lub znika.

Jakie więc będą wyglądać konkretne kroki w przykładzie opisanym powyżej?

- Zaznacz komórki, w których chcesz wstawić format warunkowy, czyli kolumnę z liczbami.
- Przejdź do zakładki **Narzędzia główne**, a tam do **Formatowania warunkowego** i wybierz **Reguły wyróżniania komórek**. Następnie wybierz **Większe niż** (Rys. FW.1).
- Po lewej stronie wprowadź wartość progową (powyżej, której ma być wstawiany format), czyli liczbę 100 (Rys. FW.2 – 1).
- Po prawej stronie wybierz format – może wybrać jeden z kilku wbudowanych albo kliknąć niestandardowy i wybrać własne formatowanie (Rys. FW.2 – 2). Naciśnij Ok.

Rysunek **FWS.2** Formatowanie warunkowe *Większe niż*..

5.2 Formatowanie komórek z liczbami i datami

5.2.1 Grupa „Reguły wyróżniania komórek”

Jeśli wybierzesz, którąś z opcji *Reguły wyróżniania komórek*, to otworzy się okno – w tym oknie musisz wprowadzić **wartość progową** (Rys. FW.2 – 1). Dotyczy to zarówno liczb, jak i dat. Możesz to zrobić na dwa sposoby:

- **Wpisujesz ręcznie** (z klawiatury) liczbę/datę po lewej stronie (w przypadku opcji „Między” wpisujesz dwie liczby/daty).
- **Zaznaczasz komórkę w arkuszu**, która zawiera odpowiednią liczbę/datę (w przypadku opcji „Między” zaznaczasz dwie komórki).

1	Skróty klawiszowe
2	Filtrowanie i sortowanie
3	Referencje
4	Funkcje analizy
5	Formatowanie warunkowe
6	Funkcje logiczne
7	Funkcje dat
8	Grupowanie danych
9	Suma częściowa
10	Tabele przestawne
11	Style
12	Ochrona danych
13	Wykresy

TWOJE
NOTATKI

Druga opcja jest bardziej uniwersalna i profesjonalna. Uzależnienie formatu od komórki, ma tę zaletę, że bardzo łatwo taki format aktualizować – wystarczy, że zmienisz wartość w komórce, to format automatycznie przelicza się na nowo – nie musisz odszukiwać swojego formatu warunkowego, żeby go edytować.

Inaczej działa opcja **Data występująca** (Rys. FW.1 – 6). Jest to opcja przydatna tylko w przypadku dat. Możesz wybrać jeden z przedziałów czasu, dostępnych na rozwijanej liście. Excel wie jaka jest dzisiejsza data (na podstawie zegara w Windowsie) i w ten sposób formatuje daty ze wskazanego przedziału, czyli np. „Wczoraj”, „W tym tygodniu”, czy „W przyszłym miesiącu”. Nie ma możliwości dodać własnych okresów, np. „Przyszły rok” – możesz to zrobić za pomocą formatu warunkowego z wykorzystaniem formuł.

Opcja **Duplikujące się wartości** (Rys. FW.1 – 7), pozwala na sformatowanie komórek, które w ramach zaznaczonego oryginalnie zakresu, mają takie same wartości. Jeśli np. w trzech komórkach jest ta sama liczba, to wszystkie trzy komórki są kolorowane. Możesz też zamiast duplikujących się, formatować unikatowe komórki – wówczas sformatowane zostaną tylko te, z wartościami pojawiającymi się, w oryginalnie zaznaczonym zakresie komórek, tylko raz.

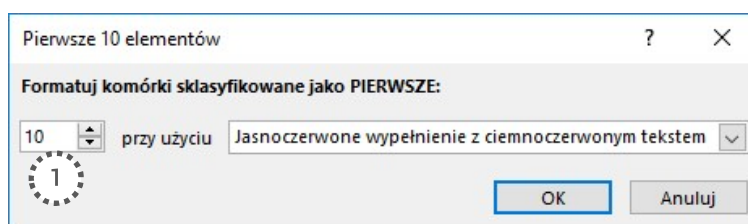
5.2.2 Grupa „Reguły pierwszych/ostatnich”

W przypadku narzędzi z tej grupy, Excel analizuje **wszystkie zaznaczone komórki**. Jeśli zaznaczono 100 komórek przed przejściem do formatu warunkowego, to Excel analizuje te 100 wartości. Co to znaczy analizuje? Jeśli wybierzesz np. opcję Pierwsze 10%, to Excel sprawdza, które z tych 100 liczb są największe (które ze 100 dat są najpóźniejsze) i te komórki formatuje. Podstawową zasadą tych opcji jest więc to, że każda wartość analizowana jest w oparciu o wszystkie zaznaczone wcześniej komórki.

Oczywiście nie musisz szukać zawsze 10 elementów ani 10% elementów. Po wybraniu opcji, możesz po lewej stronie to **zmienić na dowolną liczbę** (Rys. FW.3 – 1).

Opcje dotyczące średniej nie dają już żadnej możliwości zmiany – średnia to średnia i tyle.

Rysunek **FWS.3** Formatowanie warunkowe *Pierwsze 10 elementów*.

5.2.3 Formatuj tylko komórki zawierające

To są opcje uznane za twórców Excela za mniej popularne, więc są schowane nieco głębiej. Aby je zobaczyć przejdź do **Narzędzia główne** → **Formatowanie warunkowe** → **Nowa reguła** → **Formatuj tylko komórki zawierające** (Rys. FW.4). W dolnej części okna masz do uzupełnienia trzy pola:

- **Pole nr 1** – jeśli chcesz formatować liczby lub daty, to pozostaw tutaj **Wartość komórki**. Ewentualnie możesz wybrać **Z datami występującymi**, ale będzie to dokładnie to samo, co prezentowane w jednej z wcześniejszych sekcji (Rys. FW.4 – 1).

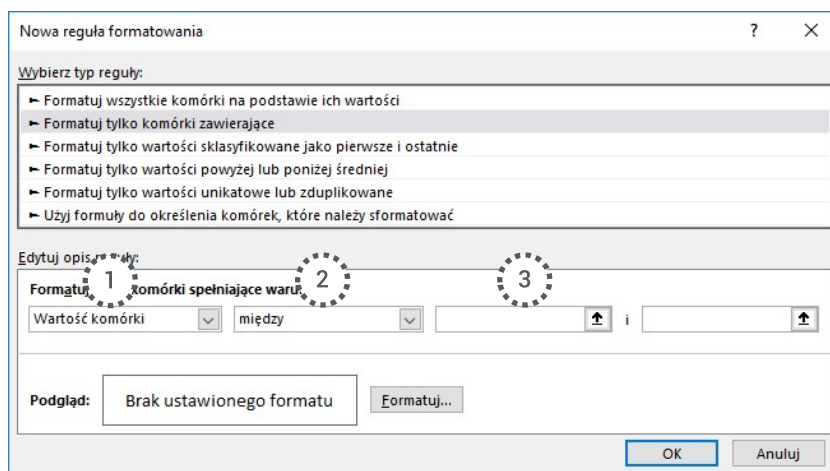
1	Skróty klawiszowe
2	Filtrowanie i sortowanie
3	Referencje
4	Funkcje analizy
5	Formatowanie warunkowe
6	Funkcje logiczne
7	Funkcje dat
8	Grupowanie danych
9	Suma częściowa
10	Tabele przestawne
11	Style
12	Ochrona danych
13	Wykresy

TWOJE NOTATKI

- **Pole nr 2** – jeśli w polu nr 1 wybrana jest **Wartość komórki**, to tutaj możesz wybrać różne warunki liczbowe (dat) (Rys. FW.4 – 2). Te, które są dla Ciebie nowe, to:
  - **Nie między** – musisz wskazać dwie liczby (lub dwie daty) i kolorowane będą komórki, których wartości **nie mieszczą się** między tymi dwoma podanymi.
  - **Nierówna** – formatowane są komórki, które mają wartość inną niż podana w polu nr 3.
  - **Większa lub równa** – formatowane są komórki z wartości większą lub równą od tej podanej w polu nr 3.
  - **Mniejsza niż lub równa** – formatowane są komórki z wartości mniejszą lub równą od tej podanej w polu nr 3.
- **Pole nr 3** – w tym miejscu podajesz wartości progowe (Rys. FW.4 – 3), dla odpowiednio wybranego warunku w polu nr 2.

Pamiętaj o tym, żeby wybrać jakiś format. Domyślnie żaden format w tym oknie nie jest wybrany, więc jeśli o tym zapomnisz, to regułę będzie dobrze działała, ale nie będzie przypisywać żadnego formatu, więc nie zobaczysz żadnego efektu. Format możesz przypisać klikając przycisk Formatuj.

Rysunek FWS.4 Formatuj tylko komórki zawierające

5.3 Formatowanie komórek z tekstami

5.3.1 Grupa „Reguły wyróżniania komórek”

Jeśli wybierzesz, którąś z opcji *Reguły wyróżniania komórek*, to otworzy się okno – w tym oknie musisz wprowadzić **wybrany tekst** (Rys. FW.5). Możesz to zrobić na dwa sposoby:

- **Równe** – wpisujesz tekst, która ma się znajdować w komórce, aby mogła ona zostać sformatowana.
- **Tekst zawierający** – tutaj należy wpisać tekst. Excel formatuje te komórki, które zawierają w sobie ten właśnie tekst. Zawartość komórki może być dużo dłuższa od tego tekstu, ale musi go zawierać, w którejś swojej części. Przykładowo, jeśli szukasz tekstu „Drzewo”, to komórka z tekstem „Drzewo iglaste” **zostanie sformatowana**, bo słowo „Drzewo” w tej komórce się znajduje.
- **Duplikujące się wartości** - pozwala na sformatowanie komórek, które w ramach znanego oryginalnie zakresu, mają takie same wartości. Jeśli np. w trzech

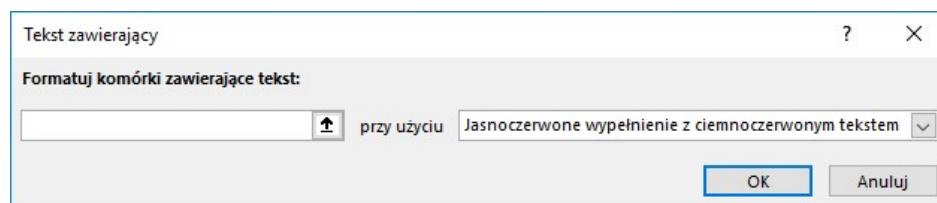

1	Skróty klawiszowe
2	Filtrowanie i sortowanie
3	Referencje
4	Funkcje analizy
5	Formatowanie warunkowe
6	Funkcje logiczne
7	Funkcje dat
8	Grupowanie danych
9	Suma częściowa
10	Tabele przestawne
11	Style
12	Ochrona danych
13	Wykresy

TWOJE
NOTATKI

komórkach jest ten sam tekst, to wszystkie trzy komórki są kolorowane. Możesz też zamiast duplikujących się, formatować unikatowe komórki – wówczas sformatowane zostaną tylko te, z wartościami pojawiającymi się, w oryginalnie zaznaczonym zakresie komórek, tylko raz.

Rysunek FWS.5 Formatowanie warunkowe *Tekst zawierający*.

5.4 Formatowanie w zależności od zawartości komórki

Za pomocą formatowania warunkowego możesz formatować komórki, które zawierają:

- **Wartości błędu** – musisz przejść do **Narzędzia główne** → **Formatowanie warunkowe** → **Nowa reguła** → **Formatuj tylko komórki zawierające**. Na liście możesz wybrać, aby formatowane były komórki zawierające jakiegokolwiek rodzaj błędu lub dokładnie odwrotnie (Rys. FW.4 – 1).
- **Komórki puste** – musisz przejść do **Narzędzia główne** → **Formatowanie warunkowe** → **Nowa reguła** → **Formatuj tylko komórki zawierające**. Na liście możesz wybrać, aby formatowane były komórki puste lub komórki zawierające jakąkolwiek wartość (Rys. FW.4 – 1).
- **Teksty** – aby formatować jedynie komórki zawierające teksty, musisz niestety stworzyć regułę samodzielnie, z użyciem formuły.
- **Liczby** – aby formatować jedynie komórki zawierające liczby, musisz niestety stworzyć regułę samodzielnie, z użyciem formuły.
- **Inne rodzaje danych** – możesz sprawdzać też inne rodzaje danych (np. wartości logiczne, adresy), wszystko to na co pozwalają Excelowe funkcje, ale musisz stworzyć samodzielnie regułę z użyciem formuły.

5.5 Wizualizacja za pomocą specjalnej grafiki

Skale kolorów, paski danych oraz ikony możesz stosować w następujących sytuacjach:

- Chcesz formatować komórki z **liczbami lub datami** oraz
- Chcesz zobaczyć jaką wartość mają komórki **w porównaniu do wartości całej grupy komórek** (np. całej kolumny, całej tabeli) oraz
- Chcesz **graficznie zilustrować, jak każda z wartości ma się do wartości pozostałych komórek**.

5.5.1 Paski danych

Paski danych w przejrzysty sposób ilustrują jak duże wartości znajdują się w komórkach. W każdej z komórek pojawiają się wówczas paski, **a ich długość zależy od znajdującej się w komórce liczby**. Pasek o pełnej długości znajduje się w komórce, która zawiera największą wartość spośród

- 1 Skróty klawiszowe
- 2 Filtrowanie i sortowanie
- 3 Referencje
- 4 Funkcje analizy

5 Formatowanie warunkowe

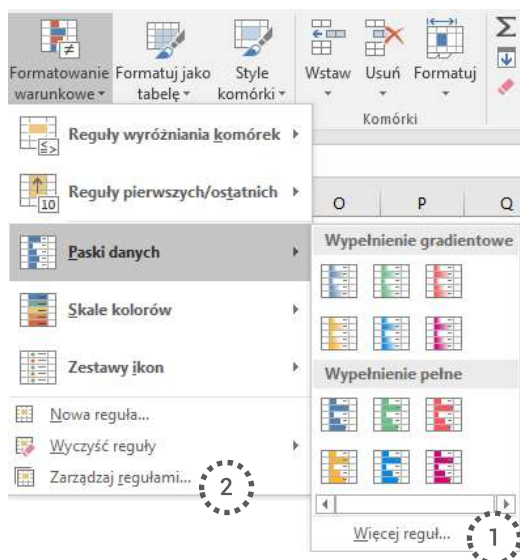
- 6 Funkcje logiczne
- 7 Funkcje dat
- 8 Grupowanie danych
- 9 Suma częściowa
- 10 Tabele przestawne
- 11 Style
- 12 Ochrona danych
- 13 Wykresy

wszystkich zaznaczonych, natomiast najkrótszy pasek (lub sięgający najbardziej w lewo w przypadku występowania liczb ujemnych) znajduje się w komórce z najmniejszą wartością.

Do wyboru jest wiele wariantów kolorystycznych, gradientowych lub z pełnym wypełnieniem, ale różnią się tylko efektem wizualnym.

Jeśli chcesz dopasować paski do swoich potrzeb, nie wybieraj żadnego z kolorów, kliknij na *Więcej reguł* (Rys. FW.6 – 1). Jeśli już stworzono regułę, przejdź do menedżera i ją edytuj (Rys. FW.6 – 2).

Rysunek **FWS.6** Paski danych

Zmiana kolorystyki

W oknie formatowania pasków danych, możesz ustawić kolor wypełnienia (Rys. FW.7 – 1) i obramowania (Rys. FW.7 – 2) pasków. Możesz także wybrać wypełnienie pełne lub gradientowe.

Jeśli w komórkach są liczby dodatnie i ujemne, to możesz zdecydować jak pokazywać ujemne. W oknie formatowania pasków danych naciśnij przycisk *Wartości ujemne i oś* (Rys. FW.7 – 3):

- Liczby ujemne mogą być prezentowane jako pasek skierowany w lewą, a nie prawą stronę. Domyślnie włączona opcja.
- Liczby ujemne mogą być prezentowane po prostu za pomocą krótszego paska. Aby tak było, zaznacz opcję *Brak*.

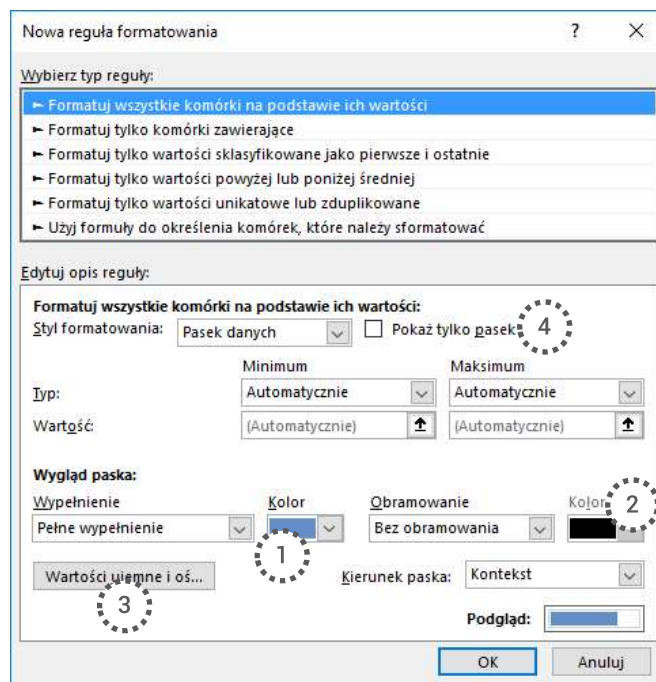
TWOJE
NOTATKI

- 1 Skróty klawiszowe
- 2 Filtrowanie i sortowanie
- 3 Referencje
- 4 Funkcje analizy
- 5 Formatowanie warunkowe**
- 6 Funkcje logiczne
- 7 Funkcje dat
- 8 Grupowanie danych
- 9 Suma częściowa
- 10 Tabele przestawne
- 11 Style
- 12 Ochrona danych
- 13 Wykresy

TWOJE
NOTATKI

Rysunek FWS.7 Okno formatowania pasków danych.

Pokazuj sam pasek danych

Paski danych pokazują się wewnątrz komórek, przez co pasek może utrudniać odczytanie wartości w komórce albo wartość komórki może utrudnić odczytanie długości paska. Z tego powodu możesz zaprezentować sam pasek danych. Oczywiście zupełnie ukrycie wartości z komórek zazwyczaj nie jest dobrym pomysłem. Dlatego, możesz w kolumnie (wierszu) obok zrobić kopię danych – najlepiej za pomocą prostego odwołania. Wówczas w jednej kopii zostawisz wartości, a w drugiej paski. Aby zostawić same paski:

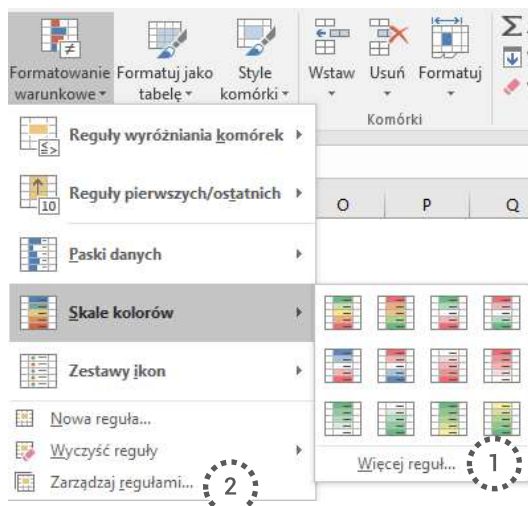
1. Zaznacz komórki.
2. Przejdź do pasków danych i okna *Więcej reguł* (Rys. FW.7).
3. Zaznacz opcję *Pokaż tylko pasek* (Rys. FW.7 – 4). Naciśnij Ok.

W komórkach oczywiście dalej są wartości, ale nie są już widoczne.

5.5.2 Skala kolorów

Skale kolorów w przejrzysty sposób **ilustrują jak duże wartości znajdują się w komórkach**. Skale mogą być dwu albo trzy kolorowe. Wartości komórki z wartościami najmniejszymi kolorowane są jednym, wybranym kolorem, komórki z wartościami największymi innym kolorem, natomiast wszystkie komórki pomiędzy, kolorowane są odpowiednim odcieniem tych skrajnych kolorów.

- 1 Skróty klawiszowe
- 2 Filtrowanie i sortowanie
- 3 Referencje
- 4 Funkcje analizy
- 5 **Formatowanie warunkowe**
- 6 Funkcje logiczne
- 7 Funkcje dat
- 8 Grupowanie danych
- 9 Suma częściowa
- 10 Tabele przestawne
- 11 Style
- 12 Ochrona danych
- 13 Wykresy

Rysunek **FWS.8** Skale kolorów

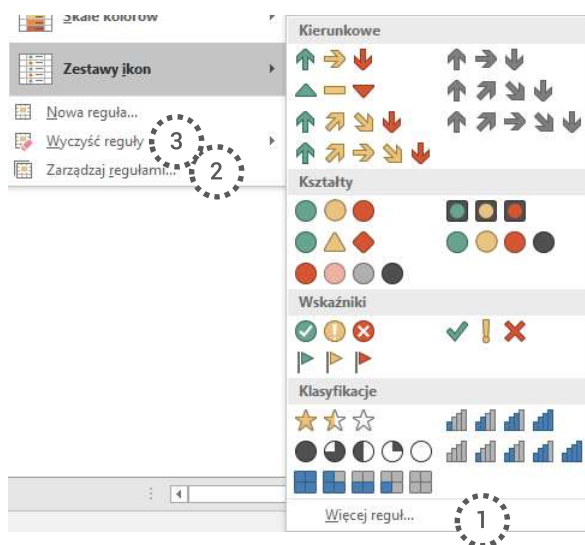
Do wyboru jest **wiele zestawów kolorów** (zestawy dwu lub trzy kolorowe), ale różnią się tylko efektem wizualnym.

Jeśli chcesz zmodyfikować skale kolorów do własnych potrzeb, zamiast wybierać którykolwiek z zestawów kolorów, kliknij na **Więcej reguł** (Rys. FW.8 – 1). Jeśli reguła już jest stworzona, przejdź do **menedżera** i edytuj regułę (Rys. FW.8 – 2).

5.5.3 Ikony

Jest to sposób oflagowania danych. Warto używać ikon, gdy **nie potrzebujesz dokładnie widzieć jak duże są wartości w komórkach, ale jedynie czy mieszczą się w określonych przedziałach/granicach**.

Możesz wybrać jeden z **widocznych zestawów**, ale nie możesz tworzyć (dodawać) własnych ikon. Zestawy składają się z trzech, czterech albo pięciu ikon.

Rysunek **FWS.9** Zestawy ikon

TWOJE
NOTATKI